

## STRATEGICKÁ KONCEPCIA OBRANY A BEZPEČNOSTI ČLENOV ORGANIZÁCIE WASHINGTONSKEJ ZMLUVY

### PRIJATÁ HLAVAMI ŠTÁTOV A VLÁD V LISABONE

# AKTÍVNA ANGAŽOVANOSŤ, MODERNÁ OBRANA

## ÚVOD

My, hlavy štátov a vlád krajín NATO sme odhodlaní, že NATO bude pokračovať v plnení svojej unikátnej a základnej roly pri zaisťovaní našej spoločnej obrany a bezpečnosti. Táto strategická koncepcia zameria nasledovnú fázu evolúcie NATO tak, aby bolo naďalej efektívne v meniacom sa svete, proti novým hrozbám, s novými spôsobilosťami a s novými partnermi:

- Potvrďuje zväzok medzi našimi krajinami pri vzájomnej obrane proti útoku, vrátane proti novým hrozbám voči bezpečnosti našich občanov.
- Zaväzuje Alianciu k prevencii proti krízam, zvládnuť konflikty a stabilizovať situácie po konfliktoch, vrátane užšej spolupráce s našimi medzinárodnými partnermi, predovšetkým s OSN a Európskou úniou.
- Ponúka našim partnerom po celom svete viac politickej angažovanosti s Alianciou a podstatnejšiu rolu pri formovaní operácií vedených NATO, do ktorých prispievajú.
- Zaväzuje NATO k tomu, aby sa usilovalo vytvárať podmienky pre svet bez jadrových zbraní – ale potvrdzuje, že pokiaľ existujú jadrové zbrane vo svete, NATO zostane jadrovou alianciou.
- Opätovne potvrdzuje náš pevný záväzok ponechať otvorené dvere do NATO pre všetky európske demokracie, ktoré splňujú štandardy pre členstvo, pretože rozširovanie prispieva k nášmu cieľu jednotnej, slobodnej a mierovej Európy. Zaväzuje NATO k pokračujúcej reforme smerujúcej k efektívnejšej, účinnejšej a pružnejšej Aliancii tak, aby naši občania mali zaručenú maximálnu bezpečnosť za prostriedky investované do obrany.

Občania našich krajín sa spoliehajú, že NATO bude brániť spojenecké krajiny, rozmiestňovať robustné vojenské sily všade a vždy tam, kde to bude potrebné pre našu bezpečnosť a spolu s našimi partnermi pomáhať pri podpore spoločnej bezpečnosti po celom svete. S meniacim sa svetom však základná misia NATO zostane rovnaká: zaisťovať, aby Aliancia bola unikátnou komunitou slobody, mieru, bezpečnosti a spoločných hodnôt.

\*\*\*

Za podpory:



Partner:





## Základné úlohy a princípy

1. Základným a pretrvávajúcim účelom NATO je politickými a vojenskými prostriedkami garantovať slobodu a bezpečnosť všetkých svojich členov. Aliancia aj dnes zostáva základným zdrojom stability v nepredvídateľnom svete.
2. Členské štáty NATO tvoria unikátnu komunitu hodnôt, oddanú princípom individuálnej slobody, demokracie a ľudských práv a vlády zákona. Aliancia je pevne oddaná cieľom a princípom Charty OSN a Washingtonskej zmluvy, ktorá potvrdzuje primárnu zodpovednosť Bezpečnostnej rady OSN za udržiavanie medzinárodného mieru a bezpečnosti.
3. Politické a vojenské zväzky medzi Európou a Severnou Amerikou sú upevňované od založenia Aliancie v roku 1949; transatlantický zväzok zostáva aj dnes rovnako pevný a dôležitý pre zachovanie euroatlantického mieru a bezpečnosti. Bezpečnosť členov NATO na oboch stranách Atlantiku je nedeliteľná. Budeme pokračovať v jej obrane spoločne na základe solidarity, spoločných cieľov a férového zdieľania bremena.
4. Moderné bezpečnostné prostredie predstavuje širokú a rozvíjajúcu sa škálu bezpečnostných výziev voči bezpečnosti teritória NATO a jeho obyvateľstvu. Za účelom zaručenia ich bezpečnosti, Aliancia musí a bude pokračovať – vždy v súlade s medzinárodným právom – v efektívnom napĺňaní troch kľúčových úloh pri ochrane členov Aliancie:
  - a. **Kolektívna obrana.** Členovia NATO si vždy budú vzájomne pomáhať proti útoku podľa čl. 5 Washingtonskej zmluvy. Tento záväzok zostáva pevný a záväzný. NATO bude odstrašovať a brániť sa proti každej hrozbe agresie a proti novým bezpečnostným výzvam všade tam, kde budú ohrozovať základnú bezpečnosť jednotlivých členov, alebo Alianciu ako celok.
  - b. **Krízový manažment.** NATO má unikátny a robustný súbor politických a vojenských spôsobilostí na riešenie celého spektra kríz – pred, počas a po konfliktoch. NATO bude aktívne využívať zodpovedajúcu kombináciu týchto politických a vojenských nástrojov na riešenie rozvíjajúcich sa kríz, ktoré majú potenciál ovplyvniť bezpečnosť Aliancie pred tým, než budú eskalovať do konfliktov; na zastavenie prebiehajúcich konfliktov tam, kde to ovplyvňuje bezpečnosť Aliancie; a na pomoc pri konsolidácii stability v situáciách po konfliktoch tam, kde to prispieva k euroatlantickej bezpečnosti.
  - c. **Kooperatívna bezpečnosť.** Aliancia je ovplyvňovaná a môže ovplyvniť politický a bezpečnostný vývoj mimo svojich hraníc. Aliancia sa bude aktívne angažovať pri zvyšovaní medzinárodnej bezpečnosti prostredníctvom partnerstiev s relevantnými krajinami a inými medzinárodnými organizáciami; aktívnou podporou kontroly zbrojenia, nešírenia a odzbrojenia; a ponechaním otvorených dverí na členstvo v Aliancii všetkým európskym demokraciám, ktoré splnia štandardy NATO.
5. Ako je stanovené v článku 4 Washingtonskej zmluvy, NATO zostáva unikátnym a hlavným transatlantickým fórom pre konzultácie o všetkých otázkach, ktoré ovplyvňujú teritoriálnu integritu, politickú nezávislosť a bezpečnosť jeho členov. Akýkoľvek bezpečnostný problém zaujímavý ktoréhokoľvek spojenca môže byť predložený na stôl NATO za účelom výmeny informácií, výmeny názorov a keď to bude vhodné, k dosiahnutiu spoločných prístupov.



6. S cieľom čo najefektívnejšieho a najúčinnnejšieho uskutočňovania celého spektra misií NATO sa spojenci budú angažovať v pokračujúcom procese reforiem, modernizácie a transformácie.

## **Bezpečnostné prostredie**

7. V súčasnosti je v euroatlantickom regióne v mier a hrozba veľkého konvenčného útoku proti územiu NATO je nízka. Je to historický úspech politiky mohutnej obrany, euroatlantickej integrácie a aktívneho partnerstva, ktorou sa NATO riadilo počas viac ako polstoročia.
8. Hrozbu konvenčných zbraní však nemožno ignorovať. V mnohých regiónoch sveta dochádza k získavaniu mohutných, moderných vojenských spôsobilostí s ťažko predvídateľnými dôsledkami pre medzinárodnú stabilitu a euroatlantickú bezpečnosť. Do toho spadá aj šírenie balistických rakiet, čo predstavuje rastúcu hrozbu pre euroatlantickú oblasť.
9. Šírenie jadrových zbraní a iných zbraní hromadného ničenia, ako aj ich nosičov, má potenciál stať sa hrozbou s nepredvídateľnými následkami pre globálnu stabilitu a prosperitu. V nasledujúcej dekáde môže byť tento fenomén najakútnejším v najnestabilnejších oblastiach sveta.
10. Terorizmus predstavuje priamu hrozbu pre bezpečnosť obyvateľov krajín NATO a v širšom meradle aj hrozbu pre medzinárodnú stabilitu a prosperitu. Extrémistické skupiny pokračujú v prenikaní do oblastí strategickej dôležitosti NATO. Moderné technológie zvyšujú hrozbu a potenciálne dôsledky teroristických útokov, zvlášť ak by teroristi získali jadrové, chemické, biologické a rádiologické spôsobilosti.
11. Nestabilita alebo konflikt za hranicami NATO môže priamo ohroziť bezpečnosť Aliancie, a to podporou extrémizmu, terorizmu a cezhraničných ilegálnych aktivít, ako je pašovanie zbraní, narkotík a ľudí.
12. Kybernetické útoky sú častejšie a lepšie organizované a nákladnejšie čo do škôd spôsobených vládny administráciami, podnikom, ekonomikám a potenciálne tiež prepravným a zásobovacím systémom, ako aj inej kritickej infraštruktúre; môžu dosiahnuť úroveň, ktorá ohrozuje národnú a euroatlantickú prosperitu, bezpečnosť a stabilitu. Zdrojom takýchto útokov môžu byť zahraničné ozbrojené sily a spravodajské služby, organizované zločinecké skupiny, teroristické a/alebo extrémistické skupiny.
13. Všetky krajiny sú čoraz viac závislé na dôležitých komunikačných, transportných a tranzitných cestách, na ktorých závisí globálny obchod, energetická bezpečnosť a prosperita. To všetko vyžaduje väčšie medzinárodné úsilie na zaistenie ich odolnosti proti útoku či poškodeniu. Niektoré krajiny NATO budú vzhľadom na svoje energetické potreby v budúcnosti viac závisieť na zahraničných dodávateľoch energie a v niektorých prípadoch na zahraničných energetických zásobovacích a distribučných sieťach. Vzhľadom na to, že globálne je prepravovaný stále väčší podiel svetovej spotreby, dodávky energie sú čoraz viac vystavené nebezpečenstvu prerušenia.
14. Ukazuje sa, že viaceré významné trendy v rozvoji technológií, ako napr. laserové zbrane, prostriedky elektronickej vojny a technológie, ktoré sťažujú prístup do kozmického priestoru, môžu mať značné globálne dôsledky, ktoré ovplyvnia aj vojenské plánovanie a operácie NATO.



15. Kľúčové obmedzenia v oblasti životného prostredia a zdrojov, klimatické zmeny, zdravotné riziká, nedostatok vody a zvyšujúce sa energetické potreby, budú ďalej formovať budúce bezpečnostné prostredie v oblastiach záujmu NATO a budú mať potenciál významne ovplyvňovať plánovanie a operácie NATO.

## **Obrana a odstrašovanie**

16. Najväčšou zodpovednosťou Aliancie je ochrana a obrana nášho teritória a našich obyvateľov proti útoku tak, ako je stanovené v čl. 5. Washingtonskej zmluvy. Aliancia nepovažuje žiadnu krajinu za svojho protivníka. Nikto však nemôže pochybovať o rozhodnosti NATO, ak by mala byť ohrozená bezpečnosť ktoréhokoľvek jej člena.

17. Odstrašovanie založené na zodpovedajúcej kombinácii jadrových a konvenčných spôsobilostí zostáva ústredným prvkom našej celkovej stratégie. Okolnosti pri ktorých by mohlo byť zvažované použitie jadrových zbraní sú mimoriadne vzdialené. Pokiaľ však budú existovať jadrové zbrane, NATO zostane jadrovou Alianciou.

18. Najväčšiu garanciu bezpečnosti spojencov poskytujú strategické jadrové sily, predovšetkým strategické jadrové sily USA. Nezávislé strategické jadrové sily Spojeného kráľovstva a Francúzska, ktoré majú samostatnú odstrašujúcu rolu, prispievajú k celkovému odstrašeniu a bezpečnosti spojencov.

19. Zaisťujeme, aby NATO malo plný rozsah spôsobilostí potrebných na odstrašenie a obranu proti akékoľvek hrozbe voči bezpečnosti našich obyvateľov. Z tohto dôvodu budeme:

- udržiavať primeranú kombináciu jadrových a konvenčných síl;
- zachovávať schopnosť udržania paralelných veľkých spoločných operácií a niekoľko menších operácií kolektívnej obrany a krízového manažmentu, vrátane operácií v strategicko-vzdialenosti od teritória Aliancie
- budovať a udržiavať mohutné, mobilné a rozmiestniteľné konvenčné ozbrojené sily na plnenie povinností tak čl. 5. ako aj na uskutočňovanie expedičných operácií Aliancie, vrátane pomocou Síl reakcie NATO uskutočňovať potrebný výcvik, cvičenia, kontingenčné plánovanie a výmenu informácií na zaistenie obrany proti celému spektru tradičných a nových bezpečnostných výziev a poskytovať všetkým spojencom zodpovedajúce a jasné bezpečnostné záruky;
- zaisťovať čo najširšiu účasť spojencov v kolektívnom obrannom jadrovom plánovaní; v mierovom rozmiestňovaní jadrových síl a v prijímaní opatrení v oblasti velenia, riadenia a konzultácií;
- vybudovať spôsobilosť obrany obyvateľstva a teritória proti útokom balistických rakiet ako ústredného prvku našej kolektívnej obrany, ktorý prispieva k nedeliteľnej bezpečnosti Aliancie; budeme sa aktívne usilovať o spoluprácu v protiraketovej obrane s Ruskom a inými euroatlantickými partnermi;
- ďalej rozvíjať kapacity NATO na obranu proti hrozbe použitia chemických, biologických, rádiologických a jadrových zbraní hromadného ničenia;



- ďalej rozvíjať našu spôsobilosť na prevenciu, detekciu, obranu a obnovu po kybernetických útokoch, vrátane využitia procesu plánovania NATO na zlepšenie a koordináciu národných spôsobilostí kybernetickej obrany, zaistenia centralizovanej kybernetickej ochrany pre všetky orgány NATO a lepšej integrácie kybernetickej informovanosti, uvedomovania a reagovania s členskými krajinami;
- zvýšiť kapacity na odhaľovanie a obranu proti medzinárodnému terorizmu, vrátane zlepšenej analýzy hrozieb, viacerých konzultácií s našimi partnermi a rozvoja potrebných vojenských spôsobilostí, vrátane pomoci pri výcviku miestnych síl na boj proti samotnému terorizmu;
- vybudovať kapacitu na podporu energetickej bezpečnosti, vrátane ochrany kritickej energetickej infraštruktúry, tranzitných oblastí a liniek, spolupráce s partnermi a konzultácií medzi spojencami na základe strategických hodnotení a kontingenčného plánovania;
- zaistiť, aby Aliancia bola na čele v hodnotení bezpečnostného dopadu nových technológií a aby vo vojenskom plánovaní boli vzaté do úvahy potenciálne hrozby;
- udržiavať potrebné úrovne obranných výdajov tak, aby naše ozbrojené sily mali dostatočné zdroje;
- pokračovať v prehodnocovaní celkového postoja NATO k odstrašovaniu a obrane proti celému spektru hrozieb pre Alianciu, so zreteľom na zmeny v rozvíjajúcom sa medzinárodnom bezpečnostnom prostredí.

## **Bezpečnosť prostredníctvom krízového manažmentu**

20. Krízy a konflikty za hranicami NATO môžu predstavovať priamu hrozbu bezpečnosti teritória a obyvateľstva Aliancie. NATO sa preto bude angažovať tam, kde je to možné a keď to bude potrebné pri prevencii kríz, pri zvládnutí kríz, pri stabilizácii situácií po konfliktoch a pri podpore rekonštrukcie.
21. Skúsenosti z operácií NATO – predovšetkým v Afganistane a na Západnom Balkáne – jasne hovoria, že pre efektívny krízový manažment je potrebný komplexný politický, civilný a vojenský prístup. Aliancia bude aktívne angažovať spoločne s inými medzinárodnými aktérmi pred, počas a po krízach tak, aby podporovala spoluprácu pri analýze, plánovaní a uskutočňovaní aktivít v priestore pôsobenia za účelom maximalizovania koherencie a efektivity spoločného medzinárodného úsilia.
22. Najlepší spôsob zvládnutia konfliktov je ich prevencia. NATO bude neustále monitorovať a analyzovať medzinárodnú situáciu za účelom predvídania kríz a tam, kde to bude vhodné, prijímať aktívne preventívne kroky, aby sa krízy nerozvinuli do väčších konfliktov.
23. Tam, kde sa ukáže, že prevencia nebola úspešná, NATO bude pripravené a schopné zvládť prebiehajúce nepriateľské aktivity. NATO má unikátne kapacity na zvládnutie konfliktov, vrátane jedinečnej spôsobilosti rozmiestňovania a udržiavania robustných vojenských síl v poli. Operácie vedené NATO na Balkáne a v Afganistane demonštrovali nenahraditeľný príspevok, ktorým môže Aliancia prispieť do medzinárodného krízového manažmentu.
24. Medzinárodné spoločenstvo musí často aj po skončení konfliktu poskytovať podporu pri vytváraní podmienok trvalej stability. NATO bude pripravené a schopné prispievať k stabilizácii



a rekonštrukcii v úzkej spolupráci a prostredníctvom konzultácií kdekolvek to bude možné s inými relevantnými medzinárodnými aktérmi.

25. Aby sme boli efektívni v celom spektre krízového manažmentu, budeme:

- zlepšovať zdieľanie spravodajstva v rámci NATO s cieľom lepšieho predvídania a prevencie vzniku kríz;
- ďalej rozvíjať doktrínu/y a vojenské spôsobilosti expedičných operácií, vrátane proti povstaleckých, stabilizačných a rekonštrukčných operácií;
- formovať vhodné ale nevelké spôsobilosti civilného krízového manažmentu na efektívnejší styk s civilnými partnermi na základe skúseností z operácií vedených NATO; táto spôsobilosť môže byť tiež využitá na plánovanie, nasadzovanie a koordinovanie civilných aktivít, pokiaľ podmienky neumožnia odovzdať tieto povinnosti a úlohy iným aktérom;
- zlepšovať civilno-vojenské plánovanie v celom krízovom spektre;
- budovať spôsobilosti výcviku miestnych síl v krízových zónach tak, aby miestne úrady boli schopné čo najskôr udržiavať bezpečnosť bez medzinárodnej pomoci;
- identifikovať a cvičiť civilných odborníkov z členských krajín, dostupných/pripravených na rýchle nasadenie spojencami vo vybraných misiách, schopných pracovať spolu s vojenským personálom a civilnými špecialistami z partnerských krajín a inštitúcií;
- rozšíriť a intenzifikovať politické konzultácie medzi spojencami a s partnermi tak na pravidelnom základe ako aj pri riešení všetkých etáp krízy – pred krízou, počas krízy i po skončení krízy.

## **Podpora medzinárodnej bezpečnosti prostredníctvom spolupráce**

### **Kontrola zbrojenia, odzbrojenie, nešírenie**

26. NATO sa usiluje o svoju bezpečnosť na čo najnižšej možnej úrovni ozbrojených síl. Kontrola zbrojenia, odzbrojenie a nešírenie prispievajú k mieru, bezpečnosti a stabilite a musia zaistiť nezmenšenú bezpečnosť pre všetkých členov Aliancie. Budeme pokračovať v zohrávaní našej úlohy pri posilňovaní kontroly zbrojenia a podpore odzbrojenia tak v oblasti konvenčných zbraní, zbraní hromadného ničenia, ako aj v úsilí o nešírenie:

- Sme odhodlaní usilovať sa o bezpečnejší svet pre všetkých a vytvárať podmienky pre svet bez jadrových zbraní v súlade s cieľmi Zmluvy o nešírení jadrových zbraní takým spôsobom, ktorý podporuje medzinárodnú stabilitu a je založený na princípe nezmenšenej bezpečnosti pre všetkých.
- So zmenami bezpečnostného prostredia po skončení Studenej vojny sme dramaticky zredukovali počet jadrových zbraní rozmiestnených v Európe, ako aj spoliehanie sa na jadrové zbrane v stratégii NATO. Budeme sa snažiť o vytvorenie podmienok pre ďalšie ich znižovanie v budúcnosti.
- Pri akýchkoľvek budúcich znižovaniach našim cieľom musí byť snaha o dohodu s Ruskom na zvýšenie transparentnosti jeho jadrových zbraní v Európe a ich presunutie ďalej od teritória členov NATO. Akékoľvek ďalšie kroky musia brať do úvahy nepomer s väčšími ruskými zásobami jadrových zbraní krátkeho doletu.



- Sme zaviazaní ku kontrole konvenčných ozbrojených síl, ktorá vytvára predvídateľnosť, transparentnosť a je nástrojom na udržanie zbraní na najnižšej možnej úrovni pre stabilitu. Budeme pracovať na posilnení kontroly konvenčných zbraní v Európe na základe princípov reciprocity, transparentnosti a súhlasu hostiteľskej krajiny.
- Preskúmame možnosti našich politických prostriedkov a vojenských spôsobilostí na podporu medzinárodného úsilia v boji proti proliferácii.
- Národné rozhodnutia týkajúce sa kontroly zbrojenia a odzbrojenia môžu mať dopad na bezpečnosť všetkých členov Aliancie. Sme zaviazaní uskutočňovať – a ak to bude potrebné ďalej rozvíjať – patričné konzultácie medzi spojencami o týchto otázkach.

### Otvorené dvere

27. Rozširovanie NATO podstatne prispelo k bezpečnosti spojencov; perspektíva ďalšieho rozširovania a duch kooperatívnej bezpečnosti podporili stabilitu v Európe v širšom zmysle. Nášmu cieľu Európy zjednotenej a slobodnej, ako aj zdieľaniu spoločných hodnôt bude najlepšie slúžiť konečná integrácia všetkých európskych krajín, ktoré si ju želajú, do euroatlantických štruktúr.
- Dvere členstva v NATO zostávajú plne otvorené pre všetky európske demokracie, ktoré zdieľajú hodnoty našej Aliancie, ktoré chcú a sú schopné prevziať zodpovednosť a záväzky členstva a ktorých prijatie môže prispieť k spoločnej bezpečnosti a stabilite.

### Partnerstvá

28. Podpora euroatlantickej bezpečnosti je najlepšie zaistená prostredníctvom širokej siete partnerských vzťahov s krajinami a organizáciami na celom svete. Tieto partnerstvá sú konkrétnym a cenným príspevkom k úspechu základného poslania NATO.
29. Dialóg a spolupráca s partnermi môže konkrétne prispieť k zvýšeniu medzinárodnej bezpečnosti, k obrane hodnôt na ktorých je založená naša Aliancia, k operáciám NATO a k príprave zainteresovaných krajín na členstvo v NATO. Tieto vzťahy budú založené na reciprocite, obojstrannej výhodnosti a vzájomnom rešpekte.
30. Zlepšíme naše partnerstvá prostredníctvom flexibilných formátov, ktoré zblížia NATO a partnerov – v rámci existujúcich rámcov, ako aj mimo nich:
- Sme pripravení rozvíjať politický dialóg a praktickú spoluprácu s ktorýmkoľvek krajinami a relevantnými organizáciami na celom svete, ktoré zdieľajú náš záujem o mierové medzinárodné vzťahy.
  - Budeme otvorení pre konzultácie s ktoroukoľvek partnerskou krajinou o bezpečnostných otázkach spoločného záujmu.
  - Naším operačným partnerom umožníme štruktúrnu rolu pri formovaní stratégie a rozhodnutí o misiách vedených NATO, do ktorých prispievajú.
  - Budeme ďalej rozvíjať naše existujúce partnerstvá pri zachovaní ich špecifik.



31. Pokračujúca spolupráca medzi NATO a OSN podstatne prispieva k bezpečnosti v operáciách vo svete. Cieľom Aliancie je prehĺbiť politický dialóg a praktickú spoluprácu s OSN, ako je to stanovené v Deklarácii OSN-NATO podpísanej r. 2008, a to prostredníctvom:
- zlepšeného styku medzi dvoma inštitúciami;
  - pravidelnejších politických konzultácií;
  - zlepšenej praktickej spolupráce pri manažovaní kríz tam, kde sú angažované obe organizácie.
32. Aktívna a efektívna Európska únia prispieva k celkovej bezpečnosti v euroatlantickej oblasti. EÚ je preto unikátnym a neodmysliteľným partnerom NATO. Tieto dve organizácie majú väčšinu spoločných členov a všetci členovia oboch organizácií zdieľajú spoločné hodnoty. NATO uznáva dôležitosť silnejšej a spôsobilejšej európskej obrany. Víťame vstup Lisabonskej zmluvy do platnosti, ktorá poskytuje rámec na posilnenie kapacít EÚ pri riešení spoločných bezpečnostných výziev: spojenci – nečlenovia EÚ podstatne prispievajú k tomuto úsiliu. Pre strategické partnerstvo medzi NATO a EÚ je nevyhnutné ich čo najkomplexnejšie zapojenie do tohto úsilia. NATO a EÚ môžu a musia pôsobiť v komplementárnych a vzájomne sa posilňujúcich úlohách pri podpore medzinárodného mieru a bezpečnosti. Sme odhodlaní prispieť k vytvoreniu priaznivejších okolností, prostredníctvom ktorých budeme:
- plne posilňovať strategické partnerstvo s EÚ v duchu vzájomnej otvorenosti, transparentnosti, komplementarity a rešpektu k autonómii a inštitucionálnej integrity oboch organizácií;
  - zlepšovať našu praktickú spoluprácu v operáciách krízového manažmentu, od koordinovaného plánovania až po vzájomnú podporu v priestore pôsobenia;
  - rozširovať naše politické konzultácie na všetky otázky spoločného záujmu s cieľom zdieľania hodnôt a perspektív;
  - plnšie spolupracovať pri rozvoji spôsobilostí, aby sa minimalizovali duplicity a maximalizovala efektívnosť nákladov.
33. Vzťahy NATO–Rusko majú strategickú dôležitosť pretože prispievajú k vytváraniu spoločného priestoru mieru, stability a bezpečnosti. NATO nepredstavuje hrozbu pre Rusko. Naopak, chceme vidieť skutočné strategické partnerstvo medzi NATO a Ruskom a v tomto zmysle budeme konať, s očakávaniami reciprocity zo strany Ruska.
34. Vzťahy NATO–Rusko sú založené na cieľoch, princípoch a záväzkoch Zakladajúceho aktu NATO–Rusko a Rímskej deklarácie, najmä vo vzťahu k rešpektovaniu demokratických princípov a suverenity, nezávislosti a teritoriálnej integrity všetkých štátov v euroatlantickej oblasti. Nehľadiac na rozdiely v konkrétnych otázkach sme presvedčení, že bezpečnosť NATO a Ruska je vzájomne prepojená a že vzájomnej bezpečnosti najlepšie poslúži silné a konštruktívne partnerstvo založené na vzájomnej dôvere, transparentnosti a predvídateľnosti. Sme odhodlaní:
- zlepšovať politické konzultácie a praktickú spoluprácu s Ruskom v oblastiach spoločných záujmov, vrátane protiraketovej obrany, boja proti terorizmu, boja proti narkotikám, boja proti pirátstvu a pri podpore medzinárodnej bezpečnosti;
  - využívať plný potenciál Rady NATO–Rusko na dialóg a spoločný postup s Ruskom.



35. Euroatlantická partnerská rada a Partnerstvo za mier predstavujú jadro našej vízie Európy zjednotenej, slobodnej a mierovej. Sme pevne odhodlaní rozvíjať priateľské a kooperatívne vzťahy so všetkými krajinami Stredozemného mora a v nadchádzajúcich rokoch máme v úmysle ďalej rozvíjať Stredomorský dialóg. Veľký význam pripisujeme mieru a stabilite v regióne Perzského zálivu a hodláme posilniť našu spoluprácu v rámci Iniciatívy Istanbulskej spolupráce. Budeme sa usilovať o:

- zlepšovanie konzultácií a praktickej vojenskej spolupráce s našimi partnermi v Euroatlantickej partnerskej rade;
- pokračovanie a rozvoj partnerstiev s Ukrajinou a Gruzínskom v rámci Komisie NATO-Ukrajina a Komisie NATO-Gruzínsko na základe rozhodnutia NATO na summite v Bukurešti 2008, pričom budeme prihliadať na euroatlantickú orientáciu alebo ašpiráciu oboch krajín;
- napomáhanie pri euroatlantickej integrácii Západného Balkánu s cieľom zaistenia trvalého mieru a stability založenej na demokratických hodnotách, regionálnej spolupráci a dobrých susedských vzťahoch;
- prehlbovanie spolupráce so súčasnými členmi Stredomorského dialógu a budeme otvorení pre zaradenie ďalších krajín regiónu do tohto dialógu;
- rozvíjanie intenzívnejšieho bezpečnostného partnerstva s krajinami Perzského zálivu a zostaneme pripravení na privítanie nových partnerov v Iniciatíve Istanbulskej spolupráce.

## **Reforma a transformácia**

36. NATO je historicky jedinečnou bezpečnostnou alianciou, ktorá rozmiestňuje vojenské sily schopné spoločne operovať v akomkoľvek prostredí, ktorá môže kdekoľvek riadiť operácie pomocou svojej integrovanej veliteľskej štruktúry a ktorá má k dispozícii také spôsobilosti, aké by si individuálne mohlo dovoliť len málo spojencov.

37. NATO musí mať dostatočné zdroje – finančné, vojenské a ľudské – na uskutočňovanie svojich misíí, ktoré sú kľúčové pre bezpečnosť obyvateľstva a teritória Aliancie. Avšak tieto zdroje musia byť využité čo najúčinnnejším a čo najefektívnejším spôsobom. Budeme:

- maximalizovať rozmiestniteľnosť našich síl a ich kapacitu na udržiavanie operácií v priestore pôsobenia, vrátane podniknutia cieleného úsilia na splnenie cieľov využiteľnosti NATO;
- zaisťovať maximálnu koherenciu obranného plánovania, aby sa redukovali nepotrebné duplicity a zameriavať rozvoj spôsobilostí na moderné požiadavky;
- spoločne rozvíjať a využívať spôsobilosti z dôvodu efektívnosti nákladov, a tiež ako prejav solidarity;
- zachovávať a posilňovať spoločné spôsobilosti, štandardy, štruktúry a financovanie – to, čo nás navzájom spája;
- angažovať sa v procese pokračujúcej reformy Aliancie, vylepšovať štruktúry, zlepšovať pracovné metódy a maximalizovať účinnosť.



## Aliancia pre 21. storočie

38. My, politickí lídri NATO sme rozhodnutí pokračovať v obnove našej Aliancie tak, aby vyhovovala účelu riešenia výziev 21. storočia. Sme pevne odhodlaní zachovávať jej efektívnosť ako najúspešnejšej politicko-vojenskej Aliancie na svete. Naša Aliancia sa rozvíja ako zdroj nádeje, pretože je založená na spoločných hodnotách individuálnej slobody, demokracie, ľudských práv a vlády zákona a pretože našim spoločným základným a pretrvávajúcim účelom je zaisťovať slobodu a bezpečnosť jej členov. Tieto hodnoty a ciele sú univerzálne a trvalé a my sme odhodlaní ich brániť cestou jednoty, solidarity, sily a rozhodnosti.